

N:o 8.

Ank. till Riksd. Kansli den 25 Jan. 1880, kl. 12 midd.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående beviljande åt Wessman—Barkens järnvägsaktiebolag af 3 års anstånd med föreskrifna kapitalafbetalningar å de bolaget förunnade låneunderstöd från Riksgäldskontoret; gifven Stockholms Slott den 31 December 1879.

Enligt underdånig skrifvelse den 29 November 1854 beviljade Rikets då församlade Ständer för anläggning af en, till begagnande med hästkraft afsedd, järnväg af $1\frac{1}{2}$ mils längd och med 3 fots spårvidd emellan sjöarne Wessman och Norra Barken inom Grangärdes och Norrbärkes socknar af Kopparbergs län ett lån å 133,333 rdr 16 sk. banko att från Riksgäldskontoret utgå under vilkor, bland andra: att det bolag, som kunde för arbetets verkställande varda bildadt, finge utan ränta och kapitalafbetalning innehafva lånet under den tid, som för anläggningens utförande blefve genom vederbörligen afslutadt kontrakt bestämd; att lånet derefter skulle återbetalas genom erläggande, före hvarje års slut, af fem procent å hela den utbekomna lånesumman, dervid borde beräknas tre procent årlig ränta för det derförinnan obetalta lånebeloppet och återstoden utgöra kapitalafbetalning; att, derest det till inbetalning förfallna beloppet icke blefve i stadgad ordning erlagdt, fem procents årlig ränta å detta belopp borde utgöras, intill dess inbetalningen deraf vederbörligen verkställes; samt att bolaget skulle genom särskild förbindelse åtaga sig att, utan bidrag af allmänna medel, underhålla järnvägen under all framtid i sådant skick, att den efter hela sin längd kunde begagnas.

Sedan uti en under 1856 års sommar ingifven skrift styrelsen för det bolag, som bildat sig för anläggandet af ofvanberörde järnväg, dels tillkännagifvit,

att jernvägsbyggnaden då påbörjats och så fortskridit, att ungefär en fjerdedel af gräfnings- och fyllningsarbetena vore utförd, samt att af anförda skäl bolaget, enligt Kongl. Maj:ts dertill den 28 Februari samma år meddelade tillåtelse, funnit sig böra i stället för den till en kostnad af 189,700 rdr banko beräknade banan för hästkraft med 3 fots spårvidd, åstadkomma en bana för ångkraft med 4 fots spårvidd enligt ett af Majoren m. m. C. E. Norström uppgjort, å 437,000 rdr banko slutande, kostnadsförslag, dels ock anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes föreslå Rikets Ständer att för jernvägens anläggande enligt detta förslag bevilja ett ytterligare låneunderstöd af 133,333 rdr 16 sk. banko mot 3 procents ränta och 2 procents årlig amortering å kapitalet, samt Kongl. Maj:t medelst nådig skrifvelse den 11 November 1856 öfverlemnade detta ärende till Riksdagens pröfning, så anmälde Rikets Ständer uti underdånig skrifvelse den 7 Januari 1858, att Rikets Ständer för fortsättningen och fullbordandet af arbetena å den pågående anläggningen af en till begagnande med lokomotiv afsedd jernbana mellan förberörde sjöar beviljat Wessman-Barkens jernvägsaktiebolag ett nytt lån å 200,000 rdr riksmünt emot vilkor: att bolaget medelst förbindelse, som dess direktion afgåfve och Fullmäktige i Riksgäldskontoret godkände, åtog sig återbetala lånet genom erläggande, före hvarje års slut, af sex procent utaf hela den utbekomna lånesumman, dervid fyra procents årlig ränta komme att beräknas å det obetalta kapitalet samt återstoden ansåges utgöra kapitalafbetalning; att, derest det sålunda årligen förfallna inbetalningsbeloppet icke blefve i stadgad ordning erlagdt, ränta dessutom borde utgöras å detta belopp efter fem procent för år räknadt, intill dess detsamma blifvit vederbörligen inbetaladt; samt att för fullgörande af dessa betalningsvilkor jemväl skulle ställas sådan säkerhet, som af bemälde Fullmäktige godkändes och antoges.

Hos Kongl. Maj:t har nu styrelsen för bolaget, i enlighet med derom vid bolagsstämma den 21 sistlidne Juli fattadt beslut, i underdånighet anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke bolaget kunde för en tid af tre år, räknadt för det förstnämnda lånet från den 30 Juni 1879 och för det sednare lånet från den 26 Februari samma år, befrias från skyldigheten att å lånen, af hvilka vid 1878 års slut återstått oguldne tillhoppa 174,650 kronor 50 öre, erlägga den, jemlikt Rikets Ständers stadgade förberörda betalningsvilkor och bolagets i öfverensstämmelse dermed utfärdade skuldförbindelser, löpande ränta, äfvensom medgifvas anstånd under samma tid med erläggandet af den å dessa lån bestämda och förskrifna kapitalafbetalning, samt till stöd för denna anhållan åberopat, att jernvägens trafikinkomster under de sednare åren så betydligt nedgått, att bolaget för närvarande icke kunde med sina nettoinkomster bestrida ens gäldandet af räntorna å sina skulder, och än mindre dermed verkställa någon kapitalafbetalning, samt alltså torde blifva ur stånd att med sin verksamhet fortfara, derest icke bolagets utgifter kunde bringas i öfverensstämmelse med dess inkomster;

och har styrelsen *dels* till ådagaläggande af detta förhållande anført: *att*, på sätt styrelsens, den underdåniga ansökningen bilagde, berättelser öfver bolagets verksamhet samt inkomster och utgifter för åren 1876—1878 utvisade, bolagets netto-behållning utgjort: för år 1876 kronor 9,214: 89 öre; för år 1877 kronor 14,819: 14 öre samt för 1878 kronor 377: 11 öre, eller för alla tre åren tillsammans allenast 24,411 kronor 11 öre, oaktadt hvarken ränta å bolagets aktiekapital, 485,000 kronor, eller amortering å statslånen upptagits bland bolagets utgifter; *att*, derest den kapitalafbetalning å de begge statslånen, som af bolaget måst verkställas och hvilken uppgått: för år 1876 till kronor 14,361: 97 öre; för år 1877 till kronor 14,870: 25 öre och för år 1878 till kronor 15,397: 8 öre, eller sammanlagdt till 44,629 kronor 30 öre, inberäknades bland bolagets utgifter, bolagets inkomster endast under nämnda tre år understigit utgifterna med icke mindre än 20,218 kronor 19 öre; men *att* likväl förhållandet emellan bolagets inkomster och utgifter för innevarande år komme att ställa sig ännu ofördelaktigare, då, enligt hvad ett bifogadt utdrag af bolagets räkenskaper för de tio första månaderna af hvarje utaf åren 1876 med 1879 visade, inkomsterna, som för ifrågavarande månader bestigit sig: år 1876 till kronor 64,218: 35 öre; år 1877 till kronor 70,438: 68 öre och år 1878 till kronor 41,583: 18 öre, för samma tid af år 1879 uppgått till endast kronor 32,000: 2 öre, på grund hvaraf med säkerhet kunde antagas, att under sistnämnda år inkomsterna, efter afdrag af trafikkostnaderna, icke skulle på långt när blifva tillräckliga ens till gäldande af bolagets räntor; *dels ock*, jemte erinran att åtskilliga för rörelsens behöriga drifvande nödvändiga reparationer å banan och den rörliga materielen för närvarande tarfvades, fästat uppmärksamheten derå, att till följd af Bergslagernas jernvägsaktiebolags och Frövi—Ludvika jernvägars sträckning förbi bolagets bana vid Ludvika en icke obetydlig minskning uppstått i den trafik, som från början påräknats skola komma bolagets bana till del.

Häröfver har Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader den 11 innevarande December afgifvit infor dradt underdånigt utlåtande, och deri, jemte meddelande af den upplysning, att jernvägen blifvit i behörig ordning afsynad och den 17 Augusti 1860 godkänd såsom fulländad, anført, att Styrelsen, som icke kunde annat än vitsorda riktigheten af de utaf bolagsstyrelsen åberopade, här ofvan omförmälda, högst behjertansvärda förhållanden, och särskildt ansåge sig böra framhålla den minskning i trafik å bolagets bana, som vållats af Frövi—Ludvika och Bergslagernas jernvägsaktiebolags jernvägars, vid byggandet af bolagets bana svårligen förutsedda, anläggning förbi Ludvika, redan i allt detta såge tillräckligt ömmande skäl att tillstyrka aflåtande af nådig proposition till Riksdagen om bifall till ansökningen, och att Styrelsen därför, oaktadt sådant tilläfventyrs kunde framkalla likartade anspråk från andra håll, så mycket mindre tvekade förorda en dylik framställning till Riksdagen, som till dessa skäl komme,

dels att bolaget fått sig af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Kopparbergs län, efter derom af Styrelsen med anledning af vederbörande distriktstjenstemans framställda anmärkningar mot banans underhåll gjord anmodan, ålagdt att inom 1879 års slut hafva, vid äfventyr att trafik eljest icke vidare finge ega rum å banan, försatt sin jernväg i fullt trafikabelt skick, och att i följd häraf icke obetydliga särskilda kostnader komme att på en gång drabba bolaget; dels ock att, — enär Kongl. Maj:t, som under den 10 Maj 1878 förunnat Bruksegaren O. G. Timm m. fl. sökt rättighet att anlägga jernväg från Engelsberg förbi Fagersta genom Sörbärkes och Norrbärkes socknar till Ludvika och vidare till lämplig punkt vid Dalelven med vilkor, utom andra, att sökandena icke finge påbörja jernvägsanläggningen emellan sjöarne Norra Barken och Wessman förr än de hos Kongl. Maj:t styrkt, att de inlöst eller med Wessman—Barkens jernvägsaktiebolag träffat öfverenskommelse om inlösen af nämnda bolags bana med hvad dertill hörde, äfvensom till Riksgäldskontoret inbetalt hela oguldna andelen af de sistnämnda bolag beviljade statslån med upplupen ränta, sedermera genom nådig resolution den 20 Juni 1879 medgifvit att, på sätt bland annat då sökt blifvit, den stadgade skyldigheten för Timm och hans medinnehafvare af förberörde concession att styrka, det de till Riksgäldskontoret inbetalt återstående andelar af de Wessman—Barkens jernvägsaktiebolag beviljade statslån med upplupen ränta, må fullgöras först inom den 1 September 1880, — förhoppning förefunnes, att bolagets ännu oguldna skuld till Riksgäldskontoret kunde varda inom den närmaste framtiden betald.

Hvad sålunda förekommit, har Kongl. Maj:t i nådigt öfvervägande tagit och vill, med afseende å de af bolagsstyrelsen anförda och af Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader vitsordade skäl och omständigheter, härigenom föreslå Riksdagen medgifva, att Kongl. Maj:t må bevilja Wessman—Barkens jernvägsaktiebolag anstånd med erläggandet af stadgad och förskrifven ränta och kapitalafbetalning å ifrågavarande båda lån för tre år, räknadt för det första lånet från den 30 Juni 1879 och för det senare lånet från den 26 Februari samma år, under vilkor att, på sätt Riksdagen i sin underdåniga skrifvelse den 15 Maj 1876 angående anvisande af statsbidrag till enskilda jernvägsanläggningar föreskrifvit, den sålunda uppskjutna liqviden fullgöres genom en mot annuitetens belopp svarande utsträckning i tiden för dess erläggande, så att Statsverket för sin försträckning blifver till fullo godtgjort.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas vederbörande Utskott, och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnestädse välbevågen.

OSCAR.

C. J. Thyselius.

*Utdrag af protokollet öfver civil-ärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i Statsrådet å Stockholms Slott den 31 December
1879.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Friherre DE GEER,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena BJÖRNSTJERNA,
Statsråden: ALMQVIST,
Herr THYSELIUS,
LOVÉN,
Friherre VON OTTER,
FORSSELL,
ROSENSVÄRD,
VON STEYERN och
MALMSTRÖM.

Chefen för Civildepartementet, Herr Statsrådet Thyselius föredrog:

42:o

En af styrelsen för Wessman—Barkens jernvägsaktiebolag, i enlighet med derom vid bolagsstämma den 21 sistlidne Juli fattadt beslut, gjord underdånig ansökning, att bolaget, som af statsmedel erhållit dels på grund af beslut vid 1853—1854 års riksdag ett till utgående från Riksgäldskontoret anvisadt lån å 133,333 riksdaler 16 skillingar banko, dels ock enligt 1856—1858 års riksdags beslut ett ytterligare lån å enahanda belopp, å hvilka lån ännu till betalning återstode tillhopa 174,650 kronor 56 öre, måtte för en tid af tre år, räknade för förstnämnda lån från den 30 Juni 1879 och för det senare från den 26 Februari

samma år, befrias från skyldigheten att å lånen erlægga den, jemlikt de af Rikets Ständer stadgade betalningsvilkor och bolagets i öfverensstämmelse dermed utfärdade skuldförbindelser, löpande ränta, äfvensom anstånd medgifvas under samma tid med erläggandet af föreskrifven kapitalafbetalning; i anledning hvaraf Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader den 11 innevarande månad afgifvit infordradt underdånigt utlåtande.

Med afseende å de af bolagsstyrelsen anförda och af Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader vitsordade skäl och omständigheter hemstälde Statsrådet, att Kongl. Maj:t måtte medelst nådig proposition föreslå Riksdagen medgifva, att Kongl. Maj:t egde bevilja Wessman—Barkens jernvägsaktiebolag anstånd med erläggandet af stadgad och förskrifven ränta och kapitalafbetalning å ifrågavarande båda lån för tre år, räknadt för det första lånet från den 30 Juni 1879 och för det senare lånet från den 26 Februari samma år, under vilkor att, på sätt Riksdagen i sin underdåniga skrifvelse den 15 Maj 1876 angående anvisande af statsbidrag till enskilda jernvägsanläggningar föreskrifvit, den sålunda uppskjutna liqviden fullgjordes genom en mot annuitetens belopp svarande utsträckning i tiden för dess erläggande, så att Statsverket för sin försträckning blefve till fullo godtgjort.

Hvad Statsrådet sålunda tillstyrkt behagade Hans Maj:t Konungen i nåder gilla och befalde, att proposition skulle till Riksdagen aflåtas af det innehåll, som bilagan till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

A. Wennberg.
